

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5005 ภายใน 5666
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2258-0311

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับประจำวันที 19 เดือนธันวาคม พ.ศ.2550 หน้า 39

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

4 กรุไซปัญหาเด็ก “ไม่อ่าน”

โดย ผู้จัดการออนไลน์ 19 ธันวาคม 2550 09:31 น.

ทำอย่างไร “เขียนให้เด็กคิด คิดให้เด็กอ่าน” ?

นี่คืออีกหนึ่งปัญหาที่บรรดา “ผู้ใหญ่” ในแวดวงหนังสือต่างพยายามหาทางแก้ไข เพราะปัญหาเด็กไทยไม่อ่านหนังสือถือเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุดังกล่าว อุทยานการเรียนรู้แห่งชาติหรือทีเคปาร์ค จึงได้ระดมสมองบรรดาผู้ใหญ่ในวงการการศึกษา ตลอดจนนักคิดนักเขียน มาเพื่อหาทางให้เด็กรักการอ่านกัน

-1-

หนังสือยุคใหม่ ต้องล่อใจกว่าเกม

ดร.กมล รอดคล้าย ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ เปิดประเด็นปัญหาการอ่านของไทยถึงกรณีที่มีข่าว “คนไทยอ่านหนังสือวันละ 8 บรรทัด” ว่า จากการสำรวจ

และทำวิจัยพบข้อมูลดังกล่าวไม่ถูกต้องเพราะผลวิจัยปรากฏว่า ในความเป็นจริงแล้วเด็กไทยอ่านหนังสือกันวันละประมาณ 200 บรรทัด จากนั้นเมื่อกระทรวงฯ ได้รณรงค์อย่างต่อเนื่องทั้งในปี 2547 – 2548 ก็ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยการอ่านของเด็กไทยก็เพิ่มขึ้นมาเป็นวันละ 213-270 บรรทัดต่อวัน

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์พบปัญหาการอ่านของเด็กไทยแบ่งเป็น 3 ประเด็นด้วยกันคือ 1. ไม่มีหนังสือให้อ่าน 2. ขาดห้องสมุดการเรียนรู้อ่าน และ 3. มีเรื่องอื่นที่เด็กสนใจมากกว่าการอ่านหนังสือ

“เหตุที่เด็กในเมืองใหญ่ที่เข้าถึงหนังสือง่ายกว่าเด็กในชนบท ก็อาจเป็นเพราะหนังสือที่มีอยู่ไม่ตรงใจและไม่ดึงดูดใจให้อ่าน ส่วนเด็กในชนบทห่างไกลที่ไม่อ่านก็เพราะหนังสือที่เป็นหนังสือบริจาคในทุกวันนี้ ก็เป็นเพียงหนังสือที่เราบริจาคส่งๆ กันไปเพื่อให้พ้นจากบ้านเรา ไม่มีการคัดสรรหนังสือเพื่อเด็กด้วยโอกาสให้มากที่สุดเท่าที่ควร”

“ยกตัวอย่างให้เห็นกันชัดๆ เช่นในสิงคโปร์นั้น มีห้องสมุดที่มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองการค้นคว้าอยู่มากมาย กระทั่งในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ อาทิ ในส่วนของชั้นหนังสือพิมพ์ มีมากถึง 200 – 300 ฉบับ จาก 20 ประเทศ ซึ่งการมีจุดค้นคว้าเช่นนี้ส่งผลให้ประชาชนชนส่วนใหญ่ที่มาขอปืม ก็มักจะแวะมาใช้บริการชนิดต้องต่อคิวเข้าห้องสมุดกันเลยทีเดียว ซึ่งห้องสมุดที่มีความพร้อมเช่นนี้ก็ยังมีบ้างแล้วในไทย แต่หากจะให้ดีกว่านี้ก็ต้องเพิ่มจำนวนและขยายให้ครอบคลุมพื้นที่ในต่างจังหวัดด้วย”

ดร.กมลฝากแง่คิดทิ้งท้ายเอาไว้ด้วยว่า ทุกวันนี้ เด็กและเยาวชนไทยมีสิ่งล่อใจมากกว่าการอ่านหนังสือ เช่น เกมคอมพิวเตอร์ มีผลวิจัยจาก Child Watch ชี้ว่าเด็กไทยใช้เวลาอ่านหนังสือ 2.30 ชั่วโมงต่อวัน แต่ใช้เวลาเล่นเกมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตประมาณ 4.30 ชั่วโมง หรือเกือบหนึ่งเท่าตัวของการอ่านหนังสือ ทำให้หนังสือในทุกวันนี้ ต้องแข่งขันกับสิ่งล่อใจยุคใหม่ๆ มากขึ้น

“ผมคิดว่าการทำหนังสือให้น่าอ่านนั้น มีหลักอยู่ 4 ข้อคือ ข้อมูลครบถ้วน-สร้างจินตนาการ-สื่อสารตรงใจ-ใช้ภาษางดงาม เพียงเท่านี้ผมก็คิดว่าหนังสือที่ทำได้ครบทั้งหมดก็จะสามารถจูงใจเด็กให้อ่านได้” ดร.กมลสรุป

-2-

หนุนสร้าง "ห้องสมุดเข้มแข็ง

ในขณะที่ยุค "สุดจี๊ด งามสุดตัวพัฒนา" บีบออสของนานมีบุ๊คส์ ให้มมมมองในเชิงเศรษฐกิจว่า เด็กไทยส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางหรือค่อนข้างขัดสน ทำให้การซื้อหนังสือมาอ่านออกจะเป็นของฟุ่มเฟือย ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้อาจเป็นการจัดทำห้องสมุดที่มีหนังสือให้มากพอที่จะทำให้เด็กเข้าถึงหนังสือได้ง่าย ต้องทำชุมชนห้องสมุดให้เข้มแข็ง

สำหรับราคาของหนังสือที่มักจะมีคนพูดว่าแพงนั้น เป็นเรื่องยากที่จะพูดถึง เพราะในส่วนนี้มีเรื่องของทั้งต้นทุน ภาษี รวมถึง

คุณภาพของหนังสือเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นสิ่งที่ทุกฝ่ายควรระดมมมมมม คือทำอย่างไรที่เราจะมีศูนย์กลางที่เด็กจะเข้าถึงหนังสือได้โดยง่าย และทำอย่างไรที่เราจะมีหนังสือดีๆ เหล่านั้น มารับใช้เด็กๆ ของเราที่มีจำนวนเป็นพันเป็นหมื่นคนมากกว่า

“หนังสือที่เด็กชอบ พี่คิดว่าน่าจะต้องมีภาพสวย มีเนื้อหาสนุก และเป็นหนังสือที่แยกอายุของเด็กที่อ่าน คือเด็กช่วงอายุหนึ่ง หนังสือแบบหนึ่งก็จะเหมาะกับเขา ในขณะที่อีกช่วงอายุหนึ่ง ก็จะถูกใจกับหนังสืออีกรูปแบบหนึ่ง เช่นอายุ 0-3 ขวบ จะชอบหนังสือภาพสวย ไม่จำเป็นต้องมีตัวหนังสือ หรือมี

เพียงเล็กน้อย ในขณะที่โตขึ้นมาอีกนิด ประมาณ 3-6 ขวบ ก็จะชอบหนังสือรูปสวย และยังไม่จำเป็นต้องเป็นภาพเหมือนจริง เพราะเด็กยังต้องการจินตนาการแต่มีเนื้อหาได้ มีความต่อเนื่องหาพอประมาณส่วนเด็ก Pre-teen คือ 8-15 ปี เนื้อหาควรมากขึ้น ระวังไม่ควรส่งเสริมให้อ่านเนื้อหาเพื่อเด็กจะได้มีกลัว text ส่วนในวัยรุ่นคือ 15-18 ปี เนื้อหาหนังสือก็ควรจะเป็นเรื่องที่เหมือนจริงมากขึ้น เช่น แฮรี่ พอตเตอร์ เป็นต้น” สุวดีแนะนำ

-3-

เล่นนิทานให้เด็กฟัง ปลุกฝัง “รักการอ่าน”

ด้าน **“ดร.กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์** หรือปากุลอาจารย์จากภาควิชาวรรณกรรมเด็ก ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และนักเขียน-นักเล่นนิทานเด็กชื่อดัง ให้แนวทางการปลุกฝังการรักการอ่านให้เด็กว่า ผู้ที่จะปลุกฝังนี้ห้ามทำตัวแก่! คือต้องมีหัวใจเป็นเด็ก อย่าเอาความเป็นผู้ใหญ่มาสอนหรือแนะนำให้เด็กอ่านหนังสือ เพราะเด็กไม่ชอบการสั่งสอนตรงๆ ต้องให้ตัวละครเป็นผู้สอน เรื่องที่เริ่มให้เด็กอ่านต้องอบอุ่น หนังสือต้องเล่นไปกับคนอ่านได้ สำหรับเด็กที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ การเล่นนิทานเป็นสิ่งจำเป็นและจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กรู้สึกสนุกกับเรื่องราว จากนั้นผู้เล่าก็ควรกระตุ้นให้เด็กหัดอ่านหรือมีส่วนร่วมในเรื่องราวที่กำลังเล่าด้วย

และสำหรับคนที่คิดว่าหนังสือนิทานเก่าๆ เป็นเรื่องที่เฉิมเขย คงต้องเปลี่ยนความคิดใหม่เสียแล้ว เมื่อปากุลได้ยกตัวอย่างหนึ่งในนิทานที่เล่าเมื่อใด เด็กก็สนุกถูกใจทุกที อย่างเรื่อง **“ยายกะตา ปลุกกล้วยปลุกงา”** เรียบเรียงโดย **บุญสม เอรวารพ** ตีพิมพ์เมื่อปีพ.ศ.2504 โดยเริ่มจากยายกะตาปลุกกล้วยปลุกงาให้หลานเฝ้า แต่หลานไม่เฝ้า ทำให้กามากินกล้วยกินงา หลานจึงไปขอให้นายพราน , หนู , แมว , หมา , ไม้ค้อน , ไฟ , น้ำ , ดิ่ง , ช้าง และแมงหรี ให้มาช่วยกันเป็นทอดๆ สำหรับนิทานเรื่องดังกล่าว แม้จะมีหลายหน้า แต่ความมักซำๆ กัน ทำให้เด็กเดาได้และพูดตามได้ เป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของเด็กที่มีต่อนิทานเรื่องนั้นๆ ด้วย

-4-

งานเขียนคือต้นธาร ควรมีสวัสดิการนักเขียน

และสุดท้ายกับ **“งามพรรณ เวชชาชีวะ”** นักเขียนซีไรต์และนักแปลชื่อดัง ได้บอกเล่าและรำพึงจากมุมมองของนักเขียนว่า **“คุณเอ๊ย... ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยในการเขียนหนังสือขึ้นมาสักเล่ม”**

พร้อมทั้งอธิบายต่อก่อนจะเขียนอะไรออกมาสักอย่าง มันต้องเริ่มจากจอว่างๆ หรือจอว่างๆ ของคอมพิวเตอร์ ต้องเค้นทั้งจินตนาการ ออกมาร้อยเรียงกันเป็นเรื่องราวที่สนุกน่าติดตาม ก่อนจะถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาที่สละสลวยเหมาะสมกับเนื้อหา แต่แม้จะยากขนาดนี้ ก็ยังมีนักเขียนและนัก(อยาก) เขียนอีกเป็นจำนวนมากที่รักในอาชีพนี้ รวมถึงสนใจที่จะเดินในเส้นทางสายนี้อยู่

นักเขียนรางวัลซีไรต์ให้ความเห็นว่า ทุกคนจะกล่าวว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ แต่ในอีกมุมหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องก็คือ อาชีพนักเขียนเป็นต้นธารในทุกสิ่งๆ ที่ทุกคนมาเสวนาในวันนี้ การเขียนเป็นต้นธารของหนังสือ เป็นต้นธารของห้องสมุด เป็นอุปกรณ์ในการสร้างนิสัยรักการอ่าน แต่ในอาชีพนักเขียนนั้นมีความเสี่ยงอยู่แทบทุกระยะที่ก้าวเดิน ทั้งยังไม่มีสวัสดิการให้เหมือนอาชีพอื่นๆ

“ต้องอย่าลืมว่านักเขียนเองก็เป็นคนธรรมดา หนังสือแต่ละเล่มก็มาจากคนๆ หนึ่งที่มีสองแขนหนึ่งหัวเหมือนคนทั่วไป การขอหนังสือดีๆ เราต้องการหนังสือดี เนื้อหาดี ภาษาดี แต่อีกมุมหนึ่งคือเราเรียกร้องจากคนธรรมดาไปหรือเปล่า เชื่อว่านักเขียนทุกคนทำงานด้วยใจ

รัก แต่ก็จะเป็นการดีหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีแรง
ผลิตงานดีๆ ออกมารับใช้สังคม” งามพรรณทิ้งท้าย